

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Fejlesztési Bizottság

2012/2097(INI)

6.12.2012

VÉLEMÉNY

a Fejlesztési Bizottság részéről

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részére

a vállalati társadalmi felelősségvállalásról: a társadalmi érdekek előmozdítása
és a fenntartható és inkluzív fellendüléshez vezető út
(2012/2097(INI))

A vélemény előadója: Catherine Grèze

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felhívja a Foglalkoztatási és Szociális Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. megjegyzi, hogy a vállalati társadalmi felelősségvállalás (corporate social responsibility – CSR) fogalmának heterogenitása miatt – tekintve, hogy a különböző vállalatok eltérő könyvviteli, auditálási és beszámolási normákat alakítottak ki – a CSR szintjeit nehéz egymással összevetni; hangsúlyozza, hogy a CSR-re vonatkozó, nemzetközileg elfogadott szabályozás bizalmat és méltányosságot teremtene az üzleti kapcsolatokban, illetve kedvező hatással járna a bizonyosság, a progresszív végrehajthatóság, az egyetemesség és az érdekelt felek szerepvállalásának növelése szempontjából;
2. egyetért a Bizottsággal abban, hogy a CSR-nek ki kell terjednie az emberi jogokra, a munkaügyi és foglalkoztatási gyakorlatokra, a környezetvédelmi vonatkozásokra (például a biológiai sokféleség, az éghajlatváltozás és az erőforrás-hatékonyság kérdéseire), valamint a vesztegetés és a korrupció elleni küzdelemre, például a jó adóügyi kormányzás (konkrétan az átláthatóság, az információcsere és a tisztességes adóverseny) révén;
3. emlékeztet arra, hogy a CSR számos szociális normára kiterjed, ezek azonban csak igen csekély figyelmet kapnak, mert nem került sor a szociális eredmények mérését lehetővé tevő mutatók létrehozására;
4. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a beruházók és a fogyasztók könnyen azonosíthassák a CSR mellett elkötelezett vállalatokat, hiszen ez ösztönözné e vállalatokat erőfeszítéseik folytatására;
5. kiemeli, hogy az EU-nak meg kell vizsgálnia a lehetőséget, hogy a CSR mellett elkötelezett vállalatokat a vállalat vagy az érintett termék nevéhez kapcsolt címke bevezetésével könnyen felismerhetővé tegyék;
6. rámutat, hogy a CSR a legjobb eszköz a vállalatok számára ahhoz, hogy kimutassák elkötelezettségüket, szolidaritásukat és felelőségüket a társadalom iránt, valamint alapvetően fontos a politikák fejlesztési célú koherenciájának megvalósításához is; üdvözli, hogy a jelenleg hatályos nemzetközi iránymutatásokkal – többek között a multinacionális vállalatokra vonatkozó, nemrégiben aktualizált OECD-iránymutatásokkal, a ENSZ Globális Megállapodásában szereplő tíz elvvel, a vállalatok társadalmi felelősségvállalásával kapcsolatos iránymutatásokat tartalmazó ISO 26000 szabvánnyal, a multinacionális vállalatokról és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú ILO-nyilatkozattal, valamint az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvekkkel – összhangban a Bizottság elkötelezte magát a CSR előmozdítása mellett; sajnálatát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy a CSR többnyire önkéntességet emleget;
7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kis- és középvállalkozásokhoz nem jutott el információ az ENSZ Globális Megállapodásáról, amely értelmében a vállalatok kötelezettséget vállalnak arra, hogy működésüket és stratégiáikat tíz egyetemesen elfogadott – az emberi jogokat, a munkaügyi normákat, a környezetvédelmet és a korrupció elleni küzdelmet

érintő – elvhez igazítják;

8. hangsúlyozza, hogy az ENSZ Globális Megállapodását és az ISO 26000 szabványait nem igazították kellőképpen a kv-k igényeihez, ami az EU-n belül csökkent a CSR egészének eredményességét;
9. felhívja a figyelmet arra, hogy európai és nemzeti szinten egyaránt végig kell gondolni, hogy hogyan lehetne adózási ösztönzőket alkalmazni a CSR minél szélesebb vállalati körben való előmozdításához;
10. hangsúlyozza, hogy egy tisztán önkéntes kötelezettségvállaláson alapuló CSR kevés lehet a multinacionális vállalatok tevékenységéből eredő externáliák – köztük az emberi jogok megsértése és a környezetkárosodás – kezeléséhez; ismételten kéri a fejlődő országokban működő külföldi befektetőket és vállalkozásokat, hogy maradéktalanul tegyenek eleget jogilag kötelező erejű nemzetközi kötelezettségeiknek az emberi jogok, a környezetvédelmi normák és az ILO alapvető munkaügyi szabványai, valamint az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek tekintetében; kéri, hogy a CSR-rel kapcsolatos politikák foglaljanak magukban egyedi intézkedéseket a feketelistázás, valamint bizonyos személyek foglalkoztatáshoz való hozzáféréseinek megtagadása – gyakran szakszervezeti tagságukkal, illetve egészség- vagy biztonságügyi képviselői szerepvállalásukkal összefüggésben – törvénytelen gyakorlatainak felszámolására is;
11. hangsúlyozza, hogy a vállalatokat serkenteni kell a CSR gyakorlatok alkalmazására, és az ilyen gyakorlatokat már alkalmazó vállalatokat ösztönözni kell a CSR célkitűzések követésére; kéri a Bizottságot, vegye fontolóra ösztönzők alkalmazását – amilyen például a CSR előnyben részesítése az uniós közbeszerzési szerződések során – annak érdekében, hogy a vállalatok a CSR-t ne fenyegetésnek, hanem lehetőségnek tekintsék;
12. hangsúlyozza, hogy a CSR-nek teljesítménymutatókkal és az előrelépés mérését lehetővé tevő világos referenciaértékekkel alátámasztott, a munkavállalók jogainak tiszteletben tartására, védelmére és jólétére vonatkozó egyértelmű kötelezettségvállalások formájában kell megnyilvánulnia, és hogy rendelkezni kell olyan objektív, inkluzív és átlátható ellenőrzési és hatékony elszámoltathatósági és végrehajtási mechanizmusokról, amelyek a nemteljesítéssel foglalkoznak, többek között nyitottabb és világos eljárás révén a panaszok kezelése és elbírálása, valamint szükség esetén vizsgálatok indítása formájában;
13. megismétli, hogy a tisztességes és egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében a CSR-t valamennyi vállalatra alkalmazni kell; rámutat ugyanakkor, hogy a nyersanyag-termelő iparágak fejlődő országokban alkalmazott működési módszerei miatt túl kell lépni az önkéntességi megközelítésen; hangsúlyozza, hogy a nigériai olajipari beruházás jó példa a CSR jelenlegi végrehajtásának korlátaira, ahol a társaságok nem tettek CSR kezdeményezéseket fenntartható üzleti gyakorlatok létrehozására, illetve nem járulnak hozzá a fogadó állam fejlődéséhez; határozottan támogatja a nyersanyag-kitermelő iparágak átláthatóságára irányuló kezdeményezéseket (EITI) alapuló országonkénti jelentéstételre irányuló jogalkotási javaslatot, amely jelentések az eladásokra és nyereségekre, valamint az adókra és a jövedelemre vonatkoznak, a korrupció elbátortalanítása és az adókikerülés megelőzése érdekében; felszólítja a fejlődő országokban működő európai nyersanyag-kitermelő iparágakat, hogy mutassanak példát a társadalmi felelősségvállalás és a tisztességes munka előmozdítása terén;

14. kéri a Bizottságot, hogy tegyen további kezdeményezéseket a CSR potenciális lehetőségeinek kiaknázása és gyarapítása céljával az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések kezelése terén (összekapcsolva ezt a forrás- és energiahatékonysággal), például a társaságok nyersanyag-beszerzési eljárásai során;
15. hangsúlyozza, hogy a CSR-nek a teljes ellátási láncra ki kell terjednie, ideértve az alvállalkozói szerződések valamennyi szintjét, az áruellátás, a munkavégzés vagy a szolgáltatásnyújtás terén egyaránt, továbbá olyan rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek a védelmet kiterjesztik a migráns munkavállalókra, az ügynökségek által közvetített és a kihelyezett dolgozókra is, valamint méltányos fizetést és megfelelő munkakörülményeket kell biztosítani és garantálnia kell a szakszervezeti jogokat és szabadságokat; véleménye szerint az ellátási lánc felelősségteljes igazgatásának fogalmát a CSR megvalósítására alkalmas eszközzé kell fejleszteni;
16. véleménye szerint ahhoz, hogy a CSR tényleges hatást gyakoroljon a szegénység csökkenésére, figyelmét a kis- és középvállalkozásokra is összpontosítani kell, minthogy a kkv-k működésének halmozott társadalmi és környezeti hatása jelentős;
17. szükségesnek tartja, hogy az uniós vállalatokat jogi felelősségre lehessen vonni, és hogy különböző típusú elszámoltatási és felelősségre vonási mechanizmusokat vezessenek be e vállalatok és a fejlődő országokban működő leányvállalataik, valamint a felügyeletük alatt álló jogi személyek között; üdvözli továbbá az uniós civil társadalom által végzett munkát, amely tevékenyen hozzájárult ahhoz, hogy nagyobb figyelem kísérje azokat az eseteket, amikor e vállalatok megsértik külföldön ezeket a jogokat;
18. kitarthat emellett, hogy az állam kötelessége védelmet nyújtani az emberi és munkaügyi jogok – egyebek mellett a vállalatok általi – megsértésével szemben, fenntartani az egyesülés szabadságát és a kollektív tárgyalásokhoz való jogot, valamint az áldozatok számára hozzáférést biztosítani az igazságszolgáltatáshoz; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen hathatós lépéseket John Ruggie, az emberi jogok üzleti vállalkozásokban való védelmével foglalkozó ENSZ-különmegbízott által kidolgozott, a jogok védelmére, tiszteletben tartására és a jogorvoslatra vonatkozó ENSZ-keretrendszer működőképessé tétele irányába;
19. hangsúlyozza, hogy az üzleti és emberi jogok tekintetében irányadó ENSZ-alapelvek jobb végrehajtása hozzájárul majd a konkrét emberi jogi kérdésekre és az alapvető munkaügyi normákra vonatkozó uniós célkitűzések megvalósításához; ezért kéri az EU-t, hogy törekedjen világos nemzetközi jogi keret létrehozására a vállalatok emberi jogokra vonatkozó felelősségi körei és kötelezettségei vonatkozásában;
20. üdvözli, hogy az utóbbi években jelentősen megnőtt azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek nyilvánosságra hozzák a környezetvédelmi, társadalmi és irányítási teljesítményükre vonatkozó információkat; rámutat azonban, hogy a beszámolókat közlétező vállalatok továbbra is az üzleti világ csupán elenyésző hányadát képezik; megjegyzi, hogy jöllehet az uniós beszámolás-korszerűsítési irányelv (2003/51/EK)¹ minimumszabályokat ír elő a pénzügyi és nem pénzügyi kulcsfontosságú teljesítménymutatók nyilvánosságra hozatala tekintetében egyaránt, semmilyen

---

¹ HL L 178., 2003.7.17., 16. o.

rendelkezést sem tartalmaz az éves beszámolóokban szerepeltetendő mutatók típusával kapcsolatban; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy milyen további intézkedések tehetők a környezetvédelmi, társadalmi és irányítási információk európai szintű nyilvánosságra hozatalának megerősítése érdekében;

21. hangsúlyozza, hogy a szociális és környezetvédelmi szabályozás és az ehhez járuló jótékony ellenőrzési rendszerek bevezetéséhez harmadik országok számára nyújtott uniós támogatásnak ki kell egészítenie az európai üzleti élet társadalmi felelősségvállalásának világszerte történő előmozdítását;
22. hangsúlyozza, hogy a társadalmilag felelős befektetés (Socially Responsible Investment – SRI) a CSR végrehajtási folyamatának része a beruházási döntésekben; megjegyzi, hogy ugyan jelenleg nem létezik a SRI általánosan elfogadott meghatározása, hanem szokásosan egyrészt a beruházók pénzügyi célkitűzéseit, másrészt pedig társadalmi, környezetvédelmi és etikai megfontolásait, valamint irányítási szempontokat egymással ötvöző megközelítésnek tekintik;
23. nyomatékosan kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy tegyenek további politikai kezdeményezéseket a figyelem felkeltése és a SRI továbbfejlesztése érdekében, többek között fontolóra véve annak lehetőségét is, hogy a SRI tekintetében minimumszabványok kerüljenek jogi úton előírásra, különösen a harmadik országokat érintő uniós beruházásokkal és kereskedelmi megállapodásokkal összefüggésben;
24. megjegyzi, hogy a CSR olyan mechanizmus, amellyel a munkaadók támogathatják munkavállalóikat és a helyi közösségeket a fejlődő országokban, és hogy a CSR révén biztosítható a jövedelmek méltányos eloszlása a fenntartható gazdasági és társadalmi haladás kialakítása érdekében, és számos embernek nyújthat segítséget a szegénységből való kiemelkedéshez, kiváltképpen válság idején; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a fellépés jelenleg csak önkéntes alapon történik, és sürgeti a Bizottságot, hogy mielőbb tegye kötelezővé;
25. kéri, hogy folytassanak teljes körű és aktív konzultációt a képviseleti egyesületekkel – köztük a szakszervezetekkel –, bevonva azokat a vállalati társadalmi felelősségvállalás tekintetében a vállalatoknál alkalmazott eljárások és struktúrák kialakításába, működtetésébe és nyomon követésébe, többek között folyamatosan fejlesztve a munkavállalók készségeit és képesítéseit a szakmai továbbképzés és az egész életen át tartó tanulás révén, valamint a munkaadók és a munkavállalók közötti valódi partnerkapcsolat kialakítására törekvő megközelítés szellemében.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	6.12.2012
A zárószavazás eredménye	+: 23 -: 1 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Thijs Berman, Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Ioan Enciu, Emilio Menéndez del Valle, Helmut Scholz